

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilagami ter s »Kazipotom« ob novem letu vred po pošti pre-
emana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h, ali gl. 0-60
pol leta 6 » 60 » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » 1-70

Posamične številke stanejo 40 vin.
Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici fev. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane na ročajne se ne oziram.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah. So tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostora — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavric.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Uredništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

»PRIMOREC«

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarni, v tobakarni Schwarz v Šolski ulici, Jellersitz v Nunski ulici in v Korenski ulici št. 22; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Poglavje o laški kulturi v naši deželi.

Če je prilika prava ali neprava, vlačijo na dan naši ljubi Lahi laško kulturo in pa davčno moč, češ, glej svet in strmi: mi Lahi smo kulturni narod, strašno velika je naša kultura, in pa davke plačujemo mi — ti Slovenci so pa sami barbari in skoro nič davka ne plačajo.

Poglejmo torej vendar enkrat, kako je pravzaprav s to laško kulturo in s to davčno močjo v naši deželi, pogledajmo to sedaj, ko ob volilni reformi zopet kričijo toliko o laški kulturi in davčni moči!

Kultura se mora pač poznati v ljudstvu. Če pa se ozremo med laški del prebivalstva v Gorici in v Furlanijo — ne vidimo skoro nikakih znakov kulture.

V Gorici med Lahi ni nikakoga kulturnega delovanja — pač pa največ analfabetov v celi deželi. Kar je izobražencev, so študirali po nemških srednjih šolah in nemških vseučiliščih, kar je njihovega srednjega stanu, prevladujejo v njem tuji, sami nimajo niti tistega kosa izobrazbe, katerega se najde po vseh provincijalnih mestih, kar je delavskih in nižjih slojev pa je tako žalostno, da kdor jih pozna, mora vslikniti: kaka ironija je vendar toliko govorjenje o laški kulturi.

V Furlaniji seveda je še slabše. Ljudstvo je docela neizobraženo, par centejev drži isto v krempljih, in dobijo se po večini tako nevedni Furlani, da niti svoje narodnosti ne poznajo. »Jo soi todešk«, reče Furlan, če se ga vpraša po narodnosti. Poslanec Antonelli je rekel prav pred letom dnij, da »ščavi«, so tisti, ki ne poznajo niti svoje narodnosti. In s tem je obsodil tiste, katere nam predstavljajo naši goriški Lahi za

tako kulturni narod. In če slišimo laške grde kletve o Bogu in Madonni in njihovo najpriljubljenejšo dvozdolno besedo, ki jim je takorekoč prirastla k jeziku, moramo zopet vslikniti: To je kultura, da Bog pomagaj! (Žal, da se je nekaj te laške »kulture« prijelo tudi tuintam Slovencev, ki živijo v sosesčini z Lahi!)

Poglejmo med slovensko ljudstvo! V vsaki hiši časnik, knjige, med Lahi skoro nič, med Furlani prav nič; skoro v vsaki naši vasi pevsko in bralno društvo, čitalnice, lepe veselice, igre, katere predstavljajo kmetijski ljudje, petje, v Lahih sagra, ples, drugače nič; pri nas debatirajo po kmetih o politiki in gospodarskih stvarih, Lahi in Furlani izgubljajo čas s praznim besedičenjem in nožem. Pri nas med ljudstvom narodna zavest, pri Lahih nekaj sovražstva, Furlan je »todešk«.

Naj le lepo molčijo o kulturi, kajti vse njihovo trkanje na kulturo jih kaže le v polni luči nekulture. Pa je že tako: kdor česa nima, ta vedno rad govori o tej reči, kakor bi jo imel! Pa je nima. In tako se godi našim priljubljenim sodeželanom, pa če se goriškega »Corriera« žurnalistinje sredi Travnika na glavo postavijo in še prosluli fanatik dr. Pinavčig še tako kriči po goriškem mestnem svetu o laški kulturi!

Če razmotrivamo davčno moč, moramo konstatovati, da v vseh davčnih okrajih med Lahi so udeleženi pri davkih tudi Slovenci, najmanj menda v červinjanskem. V nižini je nekaj evtoče industrije. Toda tu naj se vprašajo: ali so res oni sami udeleženi pri tej? Lahi grede celo tako daleč, da reklamirajo zase tudi goriški davčni okraj. Kar se tiče Gorice, je pač znano, da jo držijo Slovenci po koncu, da jo redijo Slovenci, da brez Slovencev Gorice ni — kaj pa je torej, če plača kak Lah davek v davčnem uradu? Kdo pa mu da ta denar? Slovenec! Če tega ni, ne more plačati niti vinarja. In tako se

razblini tudi laška bahavost o davkih ter se pokaže prav v majhni moči.

Kaj torej hočejo? Nič drugega nego slepiti svet s svojo kulturo in s svojo davčno močjo. S takimi fabulami si hočejo sedaj priboriti še en državnozbornski mandat — aii upamo, da merodajni močje se potegnejo za to, da se ne zada goriškimi Slovincem vsled laških pravljic novega udarca! Treba v to svrhu povedati le resnico in nič drugega nego resnico!

Volilna reforma.

Štajerska.

Celjska »Domovina« piše: »Vsikdar smo stali neomajno na stališču, da je prvi pogoj miru in blagostanja v Avstriji — pravičnost. In prva pot k pravičnosti je bila po našem nepobitnem mnenju vedno splošna volilna pravica. Vsekdar smo s simpatijami pozdravljali in se družili boju za ta princip državniške pravičnosti. Zato smo tudi z zadovoljstvom zaznali sklep vlade, da konečno da mesto pravici, dasi smo vedeli, da na stališče absolutne pravičnosti se vlada, kakoršna je, ne bode postavila.

Toda kar je predložil Gautsch kot načrt volilne preosnove, to ne odgovarja ni najmanjše najenostavnejšim zahtevam pravičnosti. V teoriji priznava enakost, v resnici pa je Gautschev načrt najbrutalnejše izvajanje neenakosti.

Sedaj razumemo tudi, zakaj je nemška ljudska stranka, prvotno najhujša nasprotnica vsake volilne preosnove, tako naglo obrnila plašč, zakaj je tako hitro se sprijaznila z Gautschevim načrtom. Mi spodnještajerski in koroški Slovenci smo bili v njeno korist prodani. Danes konstatujemo — četudi se bo morda od te ali one strani zanikalo — konstatujemo in trdimo apodiktično, da smo bili prodani od slovenskih poslancev, ki se jim je šlo edino za strankarske koristi, prodani in oropani za naše pravice. Svojo trditev upamo

dokazati vsak čas. Žalostno in sramotno je to, in se bo na provzročiteljih samih še težko maščevalo.

»Domovina« pravi, da upa svojo trditev dokazati vsak čas. Prav bi bilo, da se to zgodi takoj, ker so vsi pošteni Slovenci po celi domovini skrajno ogorčeni radi izdajstva klerikalcev.

Razni glasovi.

Nemška ljudska stranka na Tirolskem zahteva razdelitev volilnih okrajev po posebnih mestnih volilnih okrajih; zahteva nemščino za parlamentarni jezik ter stroge določbe proti zlorabi prižnice v volilne namene.

Poljski »Czas« hoče dokazovati, da bodoča delegacija bode imela trozvezi sovražni značaj, ker pride v njo 25 slovanskih in 15 nemških poslancev!

Češka klerikalna stranka na Moravskem je sprejela resolucijo, da je vladna volilna reforma nesprejemljiva. Zahteva od poslancev upor proti tej volilni reformi, ako se ne upošteva vseh čeških želja.

Nemška agrarna stranka na Češkem je izjavila, da je zadovoljna z volilno reformo. Za reformo poslovnika bo glasovala le takrat, če se uvede nemščina za parlamentarni jezik.

Schönererjanci so sprejeli resolucijo proti volilni reformi, češ, da je nemštvu na sploh sovražna.

V Lvovu so imeli poljski župani shod, na katerem so se po večini izrekli za splošno volilno pravico, ali le s pogojem, če se pomnožijo gališki mandati.

Na Dunaju so imeli razni parlamentarni klubi seje glede volilne reforme že v ponedeljek. S posebno resolucijo se pripravljajo proti volilni reformi Poljaki.

Gautsch ima baje rezerviranih še 14 mandator, katere hoče razdeliti med one stranke, katere potrebuje v to svrhu, da dobi vladni načrt dvetretjinsko večino. Baje hoče dati že 7 mandator Galiciji, enega celo Nemcem na Kranjskem.

Upisovanje poslancev v poslanski zbornici za govore o volilni reformi reformi je pričelo včeraj, ali že v ponedeljek je bilo na-

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

»Dobro,« pravi stari z očmi.

»Gospod,« pravi Morrel, »zdaj skoro gotovo želite, da odidem?«

»Da.«

»Ne da bi še enkrat videl gospico Valentino?«

»Da.«

Morrel se pokloni v znamenje, da hoče ubogati.

»Zdaj mi pa dovolite,« pravi nato, »da vas objame vaš sin, kakor vas je praykar objela hčerka.«

Izraz Noirtierjevih oči ni mogel varati.

Mladi mož se dotakne s svojimi ustnicami starčevega čela, in sicer na istem mestu, na katerem so se ga dotaknila Valentinina usta.

Nato še enkrat pozdravi »area in odide.

V prednji sobi najde starega Barroisa. Ta ga spremi po temnih hodnikih k majhnim vratom, vodečih na vrt.

Morrel poišče pregrajo in pride s pomočjo svoje lestve v nekaj sekundah na vrt, zarasel z meteliko, kjer sta ga mirno čakala konj in voz.

Sicer razburjen, toda z olajšanim srcem sede na voz in dospje okoli polnoči v ulico Meslay; doma leže spat in spi, kakor da ima prespati težko pijanost.

XVII.

Rakev rodbine Villefortove.

Dva dni pozneje se zbere okoli desete ure zjutraj pred hišo kraljevega prokuratorja velika množica ljudi, in videti je nepregledno vrsto žalnih in rodbinskih voz.

Med temi vozovi je bil jeden čisto posebne vrste; zdelo se je, da je prevozil dolgo pot. Bil je neke vrste tovorni voz, obit črno, in jeden izmed prvih, ki je prišel k tej žalostni slovesnosti.

Po popraševanju se izve, da hrani ta voz zemeljske ostanke gospoda markiza de Saint-Méran, da ga je čudovito naključje pravkar privedlo semkaj in da bodo torej gostje mesto jednemu pogrebu prisostovali dvema.

Število pogrebcev je bilo zelo veliko. Gospod marki de Saint-Méran, jeden najzvestejših in najdelavnejših privržencev in dostojanstvenikov Ludovika XVIII. in Karola X., je imel zelo mnogo prijateljev, ki so z onimi, katere so zbrale družabne razmere gospoda Villeforta, tvorili veliko četo.

Ko prelože markijevo truplo s tovornega voza na pogrebni voz, ki je bil prav tako kakor voz njegove soproge divno okrašen, se spredov prične pomikati.

Trupli sta bili namenjeni na pokopališče Père-Lachaise, kjer je bila rodbinska rakev Villefortovih. V tej rakvi je počivala tudi uboga Renée in čakala, da se po dolgi ločitvi zopet združi s svojimi starši.

Paris, ki je bil vedno radoveden in so ga lepi pogrebi vedno razburjali, je gledal s spoštljivim molkom za tem sijajnim sprevodom, ki je spremljal k večnemu počitku zemeljske ostanke teh dveh starih aristokratov, ki sta bila vedno ponosna na svoje plemstvo, sta bila vedno zanesljiva v družabnih ozirih in neomahljivo zvesta svojim principom.

Beauchamp, Debray in Château-Renaud so sledili v istem vozu temu tako nepričakovanemu pogrebemu sprevodu.

»Gospo de Saint-Méran sem videl še pred jednim letom v Marsellu,« pravi Château-Renaud, »ko sem se vrnil iz Algerja. Bila je tako zdrava in čila, kakor da ima doživeti starost sto let. Kako stara je bila?«

»Šestinsdeset let,« odvrne Albert; vsaj Franc mi je rekel tako. Toda umrla ni vsled starosti, ampak na mrtvaški oder jo je položila žalost. Izza smrti njenega moža se ji zavest ni več vrnila popolnoma.«

»Toda na čem je vendar umrla?« vpraša Beauchamp.

»Zadela jo je kap.«

»Kap?« pravi Beauchamp. »To je težko verjetno. Gospa de Saint-Méran, ki sem jo videl le enkrat ali dvakrat v svojem življenju, je bila majhna in vitka, in njena konstitucija je bila prej nervozna kakor sangvinična, ali ni res? Pri osebah, kakoršna je bila gospa de Saint-Méran, je kap, ki jo provzroči žalost, nekaj jako redkega.«

»Naj bode bolezen ali zdravnik, ki sta jo usmrtila, kate-rekoli vrste,« pravi Albert, »na vsak način postane gospod Villefort, oziroma gospica Valentina, oziroma naš prijatelj Franc dedič krasnega premoženja: zdi se mi, da znaša letna renta osemdeset tisoč liber.«

»In ta dedščina se skoro še podvoji po smrti starega Jakobinca Noirtierja.«

»O, to je trden ded,« pravi Beauchamp. »Tenacem posipiti virum. Mislim, da je stavil, da hoče sam podedovati po svojih dedičih. In vraga, do tega tudi pride. To je član konventa iz leta 1793, ki je leta 1814. rekel Napoleonu:

»Vi padate, ker je vaše cesarstvo mlado, vsled svoje lastne rasti oslabele deblo; vzemite si za pokroviteljico republiko, vrnite se na bojna polja z dobro ustavo, in obljubljam

znajnih na 100 govornikov. V imenu naprednih Slovencev bo govoril dr. Ferjančič.

Nekaj stotin Čehov je demonstriralo na Dunaju 5. t. m. proti volilni reformi. Ker se na poziv policije niso takoj razšli, je bilo aretiranih 35 oseb.

DOPISI.

Iz Tolmina. — Pevski zbor „Rok. bral. društva“ v Tolminu se iskreno zahvaljuje za mnogobrojno udeležbo pri plesnem venčku na pustni torek. — Preplačali so vstop: g. M. Primožič, c. kr. dež. sod. svetnik 8 K, g. O. Gabršček, drž. posl. in župan 4 K, g. A. Vrtovec, učitelj v p. 4 K, g. A. Lasič, c. kr. nadz. 3 K, g. I. Perpar, c. kr. finanč. tajnik 3 K, g. H. pl. Zierfeld, trgovec 3 K, g. Karol baron Hohenbühel, c. kr. okr. komisar 1 K, g. A. Komel, c. kr. okr. gozdar 1 K, g. O. Prezelj, pravnik 1 K, g. Fr. Kašca, nadučitelj 40 v, za kar se odbor srčno zahvaljuje. — Nadalje se zahvaljuje odbor g.č. Viki Rutar za velikodušno prepustitev skupila za prodane šopke v znesku 5 K in g. Ivanu Gabrščku za brezplačno prepustitev plesne dvorane. Bog povrni vsem! Odbor.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — Neizprosna smrt je pokosila mlado življenje. V Koprivi na Krasu je umrl po dolgi bolezni tehnik g. Andrej Zega. Blag mu bodi spomin!

Umrl je g. Matej Primožič, c. kr. davčni obhodnik. Slov. bralno in podporno društvo ga je spremilo v nedeljo z zastavo k večnemu počitku.

Goriško kmetijsko društvo priredi prih. nedeljo 11. t. m. po blagoslovu javni shod v Šempasu in v Nblem v Brdih.

Preteklo nedeljo je bilo priredilo tudi dva shoda in sicer v Sv. Križu in v Ribembergu. Bila sta oba prav dobro obiskana, kar kaže, da se naši posestniki zanimajo za napredek v kmetijstvu.

Soska podružnica slovenskega planinskega društva, odsek Gorica, je priredila izlet v nedeljo 4. III. 1906. na Gromado nad Devinom. Izletniki so se odpeljali z brzovlakom ob 6:40 iz Gorice do postaje Tržič. Od tam so šli peš-pot na holm pred kopaljnimi v tržičkem močvirju, stare rimljanske „Insulae clarae“, od koder se ima lep razgled na pristanišče Rosega po doljni Furlaniji in morju. Preko globoke močvirne reke Lokavec, ki loči slovensko občino Devin od furlanske Tržič in je v času Rimljanov bila meja Ilirije, so dospeli izletniki k sv. Ivanu in k izviru Timava. Ondi sprejel jih je vrl domačin posestnik in krčmar Ivan Kocman, ter tudi prijazno spremljal čez Kubišče na vrh. Gromada (325 m) podaja krasen obsežen razgled po Krasu, avstrijski italijanski Furlaniji, Kadorskih in rezijanskih planinah, kaninski skupini, krnski skupini, Triglavu, Črni prsti, trnovskem gozdu, Javorniku, Nanosu, Vremščici, Snežniku, Šavniku v Istri in po morju. Ob

najkrasnejšem razgledu in najčistejšem zraku so se izletniki zakasneli na vrhu preko določenega časa, ter se vrnili čez Medjovas, kjer so se poslovili od prijaznega voditelja Ivana Kocman-a. Od tod krenili so na Sablič ob skladovni cesti in dalje ob jezeru čez Prelastno (Lago della Pietra rossa). V idilični tišini na Prelastnem nabaja se mlin in zadnji slovenski posestnik proti Furlaniji Anton Rojce. Od Prelastnega so prekoračili izletniki nizko sedlo pod „Gorjupo kopo“ ter krenili na levo ob doberdobskem jezeru na solnati, široko razpoložen Doberdob, kjer so se okrepli v krčmi Antona Jarc-a, ki jih je izborno postregel z „domačim furlanskim“ vinom. — Dobri obči namreč imajo mnogo posesti, preko 100 oral, v nižini Furlanije, posebno v Starancanu, katero obdelujejo od doma, prav veselo-zanimanje gospodarske trdnosti našega slovenskega življa ob meji, kateri od leta do leta nakupuje posesti med Furlani. Iz Doberdoba so se vrnili izletniki čez Poljane (Villa Raspa) in vrh sv. Mihaela v Rubije in čez Sovodnje v Gorico. Naravnost presenetljiv je pogled z vrha sv. Mihaela v Brda, Gorico in Vipavsko dolino in v ozadju na planinske velikane in snežnike. — Ko se stopi s kraškega sveta od vrha sv. Mihaela in se vidi pred seboj bogato goriško ravnino in Brda, se mora nehoté izletnik ustaviti in si prav okrepi duh nad izredno krasoto, ki se razvija pred njimi.

Žal, da je število izletnikov zopet bilo malo. Vzrok temu baje, da se izleti prirejajo prerano zjutraj! — Opozarjati moramo, da ima planinsko društvo namen vzgajati turistiko in da to niso zgolj zabavni izleti, katerih konečni cilj je dobra kapljica vina v kaki okoliski krčmi. Gre za zdravo, krepko gibanje v prosti naravi, ki utrdi mišice, živec in voljo, v drugi vrsti, da se pregledajo prirodne krasote in čudeži v okrožju podružnice. Le posredno ima podružnica namen obujati veselje do prirode potem manjših izletov tudi v goriški okolici, koje se omejuje lahko na poldan in se naravnim potom končajo tudi kje v bližnji okolici. Ostanje pa vedno glavna naloga družiti okoli sebe mlade, krepke, duševno in telesno čile ljudi. Res, da je tudi v turistskem oziru treba na Goriškem ledino orati.

Ne sme pa vendarle biti pretežno, pripraviti našo mladino, da potrebuje za normalno vzgojo krepkega gibanja, združenega s telesnim trudom po naši lepi goriški prirodi.

Prihodnji izlet bode v nedeljo t. j. 11. t. m. ob dveh popoldan na goro sv. Gabrijela (647 m) mimo sv. Trojice v Krombergu nazaj čez sv. Katarino v Solkan. Zbirališče: Goriška čitalnica in v delavskem podpornem društvu.

Tečaj za sodarje. — V soboto so zaključili tečaj za sodarje v Gorici, kateri je priredilo društvo za pospeševanje obrti.

Električni tramvaj v Gorici. — O električnem tramvaju razpravljajo že dolgo. Stavbeni urad na magistratu je sedaj predložil ugodno izvestje za koncesijo v svrhu naprave električnega tramvaja; zahteva le še nekaj prememb v po-

godbi med magistratom in družbo za napravo tramvaja.

V spomin pokojnega župana mesta Gorice postavijo v mestni dvorani njegov kip. To so sklenili naši mesti očetje že lani takoj po smrti njegovi, delo pa so oddali šele sedaj nekemu Mayerju v Trstu.

„Duhovnih vaj nočejo!“ — Pod tem naslovom mlati prazno slamo neki jako duhovit dopisnik v zadnjem „Prismojencu“. Na dolgo in široko dokazuje, kako koristne so duhovne vaje za dijake češ, „da se odvrtača z njimi mladina od časne in večne pogube“. Nočemo se sporekati z dopisnikom radi teh uspehov. Svetujemo mu, naj vzame mikroskop v roke in gleda morajo visokostojeece realce, koje je doletela že ta sreča, da jim duhovne vaje blažijo srca.

Gotovo mu bode radosti poskakovalo srce, ko bo videl famozne napredke in nadylado nad gimnazijci.

Kar se tiče dijaškega koncerta, v karega se tudi zadira, je očividno, da cvreta „Prismojenc“ in njegov dopisnik in „L'Eco“ čebulo za petek v isti ponvi. Povemo mu na vsa usta, kakor smo že laškemu kolegu, da je bil pri dijaški prireditvi glavni moment koncert in ne ples dijakov s kandidatnjami, kakor hoče g. dopisnik. Prireditev ni bila v nasprotju s § 7., ker ta ravno dovoljuje dijakom prireditve pod pokroviteljstvom kakega profesorja „zur Pflege der Geselligkeit“. G. član-karju se svetuje, naj ne meče tako ostentativno s paragrafi krog sebe, naj se pa drži sam „§ 11. Kibitz, halt's Maul!“ X.

Razvitje zastave „Pevskega in bralnega društva“ v št. Andrežu se bo vršilo dne 20. maja t. l. na slovesen način. Vabljeni bodo vsa okoličanska društva, katera se prosijo že sedaj, da računajo s tem drem, če misli katero prirediti v maju kako veselico. Slavjeje v št. Andrežu bo prirejeno tako, da v okolici še ni bilo kaj takega!

Doneskov za zastavo je nabranjenih sicer že precej, pa se sprejemajo še nadalje tudi v našem upravnistvu. Društvo deluje marljivo, ima lepo bralnico, knjižnico ter se pridno vadi v petju in igran, da tako prireja najlepše veselice v okolici. Tako društvo torej zasluži tudi podpiranje prav pošteno!

Darovane zneske naznani društvu v „Soči“.

Pomiloščeni kaznjenci. — Cesar je pomiloštil 50 kaznjencev. Med temi sta v Gradišču ob Soči 2.

„Narodna prosveta“ naznanja, da je od odbornikov, izvoljenih pri občnem zboru, odstopil g. Andrej Gabršček, predsednik dramatičnega odseka. Na njegovo mesto privzel je odbor potom kooptacije sporazumno s Trgovsko-obrtno zadrugo g. Frana Gabrščeka, odv. kandidata v Gorici. Odbor se je nato konstituiral sledeče: Predsednik dr. Karol Podgornik; podpredsednik: dr. Ivo Šorli; tajnik: dr. Dinko Puc; blagajnik: Fran Gabršček; odborniki: Adolf Komac, Mirko Koršič, Martin Mastnjak. Predsednik knjižničnega odseka: M. Mastnjak; predsednik dramatičnega odseka: dr. Dinko Puc.

Odstopivšemu g. Andreju Gabrščku izreka odbor „Narodne prosvete“ tem potom za

njegovo naklonjenost in požrtvovalno sodelovanje najiskrenejšo zahvalo.

Divja mačka na Krasu. — V Kobljeglavi se je klatila delj časa okoli divja mačka, ki je obrala mnogim vse kokoši. Naposled jo je ustrelil tamošnji lovec g. A. Ostrovska.

Zbirke rabljenih poštnih znamk pošiljajo družbi sv. Cirila in Metoda, kakor je viduo iz zadnjega izkaza, v povoljnem številu. Tudi iz naše dežele je nekaj nabirateljcev.

„Knajpovca“ je izšla tretja številka z raznovrstnim zanimivim berilom.

Imenovanje. — Namestništveni kancelist K. Strenar v Trstu je imenovan okrajnim tajnikom, rač. podoficijal E. Forcessin pa namestništvenim kancelistom.

Višjim carinskim kontrolorjem je imenovan vršji carinski oficijal Viktor Nanut v Trstu.

Nagloma je umrl 25 letni Davio Pin. Stanoval je pri svojem bratu pod Kostonjevicu. Zvečer je prišel domov malo vinjen. Ker ga zjutraj le ni bilo iz sobe, so ga šli buditi. Našli so mrtvega.

Usekal se je s sekiro, ko je drva cepil, 20 letni Jos. Poberaj iz št. Mavra v levo nogo; pripeljali so ga v goriško bolnišnico.

Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi priredi svoj drugi redni občni zbor dne 7. t. m. v prostorih restavracije „u Pokorných“ (Ječná ul.)

Nesramno žaljenje goriških Slovencev. — Slav-nemu uredništvu lista „Soče“ v Gorici. — Z ozirom na članek, priobčen v 16. številu „Soče“ z dne 24. februarja 1906., pod naslovom: „Nesramno žaljenje goriških Slovencev“, prosim podpisanece, da vsprejmete na podlagi § 19: tiskovnega zakona v svoj list v jedni prihodnjih dveh številkih ta-le popravke:

1. Ni res, da se slovenski jezik pri koncer-tih, katere jaz prirejam in naznanjam, name-noma prezira; res je, da je gledališčna dvo-rana last družbe, katera pripada k italijanski narodnosti in da sme najemnik omenjene dvo-rane naročiti plakate le v italjanskem in izjemoma tudi v nemškem jeziku. — 2. Ni res, da sem naročil plakate za Ondričkov kon-cert z laško-slovenskim-nemškim tekstom, z namenom, da bi hotel koga slepiti, res je pa, da sem naročil plakate z laško-slovensko-nemškim tekstom na željo g. Ondrička in pa mi-sleč, da se ne bo temu upiral ravnatelj gle-dališča, katerega ni bilo takrat doma, in da bo dal v to kasneje tudi privoljenje, in res je tudi, da se privoljenja v to kasneje ni vdo-bilo in da se mi gledališčna dvorana ne bode več dala v najem, ako bi se objavili naročeni plakati v laško-slovensko-nemškem tekstu. — 3. Ni res, da bi bil jaz češki renegat, res je pa, da se a r o j e n N e m e c. V Gorici, dne 2. marca 1906. — Ferdinand Wokulat.

Opomba uredništva: Pripomi-njamo, da je na večer pred koncertom trdil g. Wokulat, da je vse v redu glede lepak-ov ter da bodo trojezični. Tako je povedal nam, tako tudi raznim gospodom. Ko je izšla (Dalje v prilogi.)

vam petsto tisoč vojakov, drugi Marengo in drugi Austerlitz. Misli ne umirajo, sire, ampak le včasih spe, da se zbade potem močnejše in silnejše.“

„Zdi se“ pravi Albert, „da so zanj ljudje jednaki mislim. Samo jedna stvar me vznemirja; namreč rad bi vedel, kako bode mogoče Francu prevzeti v svojo oskrbo tega deda, ki se ne more ločiti od svoje unukinje. Toda kje je Franc?“

„V prvem vozu pri gospodu Villefortu, ki ga že popolnoma prištevava svoji rodbini.“

V vseh vozovih, ki so sledili, se je vršil skoro isti pogovor. Čudili so se tema dvema smrtnima, ki sta tako hitro sedli druga drugi, a nihče ni slutil strašne skrivnosti, katero je izvedel Morrel na tako čudoviti način.

V jedni uri dospo pred pokopališče; vreme je bilo mirno, toda oblačno, čiste primerno tej resni slovesnosti. Med množico, bližajočo se rodbinski rakvi, spozna Château Renaud tudi Morrela, ki se je pripeljal v svojem kabrioletu in je korakal zdaj zelo resnega obličja po ozki poti.

„Vi tukaj?“ pravi Château-Renaud in vzame mladega kapitana pod pazduho. „Ali poznate gospoda Villeforta? Kako je to mogoče, ko vas nisem še nikdar videl pri njem?“

„Z gospodom Villefortom se ne poznam,“ pravi Morrel, „ampak poznal sem se z gospo de Saint-Méran.“

Ta hip stopi k njima Franc z Albertom.

„Kraj sicer ni primeren za predstavljanje,“ pravi Albert, „toda to nič ne dene, ko ne verujemo vrazam. Dovolite mi, gospod Morrel, da vam predstavim gospoda Franca d'Epina, svojega izvrstnega sopotnika na potovanju v Italiji. Moj ljubi Franc, gospod Maksimilijan Morrel, izbršen prijatelj, s katerim sem se spoznal v tvoji odsotnosti, in katera ime bodeš čul od mene, kadar ga bode govorilo o dobroti, o razumnosti in ljubeznivosti.“

Morrel se trenotek obotavlja. Vpraša se, če ni obsojanja vredna hinavščina, da bi skoro prijateljsko pozdravil tega moža, katerega sovraži. Toda spomni se svoje prisege, in uvažuje

zajedno okolnosti, se posili, da ne pokaže na svojem obličju ničesar, in brzda se, pozdravi Franca.

„Gospica Villefort je zelo žalostna, ali ni res?“ pravi Debray Francu.

„O gospod,“ odvrne Franc, „nepopisljivo žalostna. Danes zjutraj se mi je zdela tako izpremenjena, da sem jo komaj spoznal.“

Te priproste besede ranijo Morrela globoko v srce. Ta človek je torej videl Valentino in je z njo govoril!

Še enkrat mora ta mladi, ognjevit častnik zbrati vse svoje moči, da ne prelomi svoje prisege.

Prijemši Château-Renauda pod pazduho, odide z njim k rakvi, poleg katere so postavili krsti.

„Krasno bivališče,“ pravi Beauchamp, ozri se na mav-zolej; „palača za poletje in za zimo. Vi bode te prebivali v nji, moj ljubi d'Epina, kajti vi spadate k rodbini. Jaz kot filozof pa hočem majhno hišico na deželi, obdano od drevja, kajti moje ubogo truplo bi ne moglo prenašati toliko kamenja. Umi-rajte rečem onim, ki bodo okoli mene, to, kar je pisal Vol-taire Pironu: „Eo rus“, in vsega bode konec... Pojdimo, vraga! Pogum, Franc, vaša žena podeduje.“

„Resnično, Beauchamp,“ pravi Franc, „vi ste neznosni. V svojih političnih opravkih ste se navadili, da se smeje-te vsemu. Toda, Beauchamp, kadar imate čast, da se snidete z navadnimi ljudmi, in srečo, da zapustite za trenotek politiko, tedaj skušajte, da vzamete s seboj svoje srce, katero ste pustili v zbornici poslancev ali v zbornici parov.“

„O moj Bog,“ pravi Beauchamp, „kaj pa je življenje? Odmor v prednji sobi smrti.“

„Jaz Beauchampa ne morem trpeti,“ pravi Albert. In s temi besedami stopi s Francem kake štiri korake proč, pustivši Beauchampa, naj nadaljuje svoj filozofični pogovor z Debrayem.

Rodbinska rakev Villefortova je bila zgrajena iz belega kamenja v obliki štirikota, visoka približno dvajset čevljev. Njena notranjost je bila razdeljena v dva oddelka, karerih jeden

je bil določen za rodbino Villefort, drugi za rodbino Saint-Méran; vsak je imel posebna vrata.

Človeka tu ni motil oni blesk, ki napravi v mnogih rodbinskih rakvah tako neprijeten vtis. Skozi priprosta bronasta vrata se je vstopilo v temni predprostor, ki je bil z zidom ločen od resnične rakve.

V tem zidu so bila ona dvojna vrata, katera smo omenili in so vodila v pravo grobišče rodbine Villefort, oziroma rodbine Saint-Méran.

Tu je lahko našla duška bolelost, ne da bi motili šetelci ali obiskovalci pokopališča s svojim petjem ali kričanjem nemo razmišljanje ali solze onih, ki molijo ob grobu svojih ranjkih.

Krsto postavijo v desni oddelek, in žalostni slovesnosti prisostvujejo samo Villefort, Franc in nekaj bližnjih sorodnikov.

Ko so vse religiozne cerimonije končane, se pogrebci razidejo. Château-Renaud, Albert in Morrel odidejo za se, Debray in Beauchamp tudi za se.

Franc obstane z gospodom Villefortom pred vrati pokopališča, in Morrel, ki z neko pretvezo zaostane, vidi, kako vstopita skupaj v žalni voz, in polaste se ga najžalostnejše slutnje o njuni skupni vožnji. Ko dohiti svoja prijatelja, ne sliši nobene besede njunega pogovora, dasi se v istem vozu vrnejo v Paris.

Ko se je Franc poslavljaj od gospoda Villeforta, mu je ta rekel:

„Kdaj se zopet vidiva, gospod baron?“

„Kadar hotete,“ odvrne Franc.

„Kakor hitro mogoče.“

„Na razpologo sem vam, gospod; ali želite, da vas spremim zdaj?“

„Če ne nameravate kaj drugega.“

„Ne.“

Tako je prišlo, da je zapustil bodoči zet pokopališče v istem vozu kakor bodoči tast, iz česar je sklepal Morrel, to vide, važne stvari, in sicer ne brez vzroka.

„Soča“, šele je odpovedal lepake. Verjamemo, kar pravi o gledališni upravi, ali to ne izbrise dejstva, da smo bili od njegove strani zavedeni v molk nasproti koncertu v četrtek in da je zagotavljanje o slov. besedilu na lepkih kolikortoliko vsaj pri nekaterih pripomoglo do tega, da so šli na prvi koncert, ko bi drugače ne bili šli — češ, saj bo pri drugem koncertu vse v redu. Iz dejstva pa, da gledališna uprava ne pripušta slov. besedila na lepkih, sledi, kako dosledni so Lahi in kako niti ne reflektujejo na naš obisk, ako se nečemo slepo podvreči njihovim volji, da morajo biti lepaki le laški in nemški. Kljub temu pa to ne zgane večine slov. inteligence, da bi se postavila po robu takemu ostentativnemu preziranju, marveč kar slepo se na rezne prireditve, laške in nemške, pa če se pri teh se tako prezira slovenščina. Ta malomarnost nasproti preziranju našega jezika je nam res naravnost neumljiva. Drugače tako občutljiva naša inteligenca se tu po večini ne čuti žaljene, in namesto da bi pomagali lomiti tujo nesramnost, govorijo o „umetnosti“ in „umetniškem užitku“. Res je, da je v Gorici primerno malo prireditev za inteligenco sploh, in da se pač hoče inteligent okoristiti, kadar je sploh kaj, ali res je pa tudi, da smo danes v Gorici na tem mestu, da je tako preziranje, kakoršno smo doživeli, infamno; na tako preziranje se mora reagirati, in dosti žalostno je, če kdo ne more žrtvovati tistega „umetniškega užitka“ v dobro stvar: za boj za veljavo našega jezika v mestu. Le od naše strani se bije boj za enakopravnost našega jezika; kakor smo mu pripomogli drugodi do veljave, tako se bojujemo za njo tudi v družabnem življenju. Kdor se ne pridružuje temu boju, škoduje dobri akciji ter jo zavlačuje; ne pomaga nič zabavljanje v kakem varnem kotičku, marveč treba storiti svojo dolžnost, in pokazati tujcu, da se ne damo prezirati, to je pravo. V tem oziru pa se od strani naše inteligence, žal, preobilo greši. Če bi skupno in dosledno nastopali, pa brez dvoma dosežemo, če ne danes, pa čez čas, kar pač moramo želeči vsi, da namreč ne bomo nikjer prezirani! Toliko povsem odkritosrčno za danes!

Klerikalci in boj za veljavo slovenskega jezika. — Leta 1904. smo začeli prav energičen boj za slovenske lepake v mestu k prireditvam, pri katerih se reflektuje tudi na obisk Slovencev. Vsak, kdor je res Slovenec, je odobril naše zahtevanje — ali klerikalci okoli „Gorice“ se niso zmenili za to. Ko je bil leta 1904. Ondriček v Gorici, smo zahtevali slov. lepake, prišla so le vabila s sporedom v slovenskem jeziku. Akcija je kvarila že takrat „Gorica“, ker se ni hotela pridružiti zahtevi po slov. lepkih, ampak je naznanila, da je vsopred tiskan tudi v slovenskem jeziku — češ, je že dosti to! Tista vabila pa smo izposlovali mi in tiskala so se v „Narodni tiskarni“. Za ta tisk se niso hoteli klerikalci pridružiti zahtevi po slov. lepkih. Izdajice za malenkosten denar! — Ko je prišla istega leta Slavjanska v Gorico, smo dosledno zopet zahtevali slov. vabila in slov. lepake. „Gorica“

je molčala. Wokulat je bil takrat razsrjen na nas, je in dal tiskati slov. vabila v „Narodni tiskarni“. „Gorica“ je bila zopet zadovoljna in je molčala ter se ni hotela pridružiti naši zahtevi po slov. lepkih. Slednjič se je Wokulat udal in naročil tudi slov. lepake v „Narodni tiskarni“. Tako smo izposlovali našemu najhujšemu sovražniku še zaslužek z našim bojem za enakopravnost slov. jezika. Da je nam bilo samo za stvar, je pač jasno, saj kdor zna šteti do pet, pač lahko presodi, da niti zdaleka nismo pričakovali Wokulata k nam, ker je pač že poprej našel pri klerikalcih zavetje s samimi vabilci. Če bi bil vseeno prišel, bi mu bili povedali, kar mu gre! Izposlovali smo torej tik pred predstavo slov. lepake; ti so bili tiskani v „Nar. tiskarni“ — mi pa, ker nam je bilo umevno le za stvar, smo vabili na koncert rekoč: „Za koncert Nadežde Slavjanske so nabiti po mestu tudi slovenski lepaki. Torej je doseženo, kar smo hoteli. Prav tako. Tako pa mora biti vedno odslej naprej!... Nikdo naj ne zamudi prilike, iti poslušat divno rusko pesem.“ — Ko je prišel sedaj Ondriček v Gorico in smo izvedeli, da se hoče postopati po stari navadi z laškonomškimi lepaki, smo takoj zahtevali tudi slovenske. „Gorica“ se seveda zopet ni pridružila naši zahtevi — češ naj se le „Soča“ bori za slovenščino, Wokulat že pride v „Narodno tiskarno“ naročit vabila in lepake; boj naj ima „Soča“ zaslužek pa klerikalci.

„Gorica“ je priobčila vsopred koncerta ter mirno gledala naš boj. Ko jej je to pa pot spodletelo ter ni bilo Wokulata k njej, alò sedaj so pa po obeh koncertih prišli na dan: res se je treba boriti za veljavo slov. jezika v mestu — ali iz pisave „Soča“ in iz našega prilicnostnega letaka gleda le Gabrščekov žep! Tako nizko so padli ti ljudje, da se drznejo s tako podlostjo na dan! Iz tega se pač vidi, kako je težak dandanašnji boj za pravice našega jezika, ko jih odrekajo tujci, ko kvarijo vsako tako akcijo klerikalci in ko se ostala inteligenca veliko premalo briga za tako sveto stvar! Ker se klerikalci nočejo boriti z nami za to, in ker nam celo polena mečejo pod noge, in ker obrekujejo in lažejo, je pač jasno, da jim je vsak tak boj deveta briga; in se celo ubiti hočejo bojavnike — češ, če ti padejo, potem bo mir! O mir, pa kakšen mir — naša narodna smrt!

„Pevsko in glasbeno društvo“ v Gorici priredi, kakor znano, dne 17. in 18. t. m. opero „V vodnjaku“ slavnega češkega komponista Bloudeka.

Ker je vprizoritev te opere zadala društvu nad 1000 kron troškov, pričakuje vsestransko udeležbo posebno z ozirom na to, da je ta opera prva na slovenskem gledališkem odru v Gorici.

„Pevsko in glasbeno društvo“ opozarja ženski in možki zbor, da je pevska vaja vsak dan ob 8. uri; drugi teden pa skupno s solisti na odru tudi ob 8. uri. Prosi se točnosti!

Jubilej Josipa Stritarja. — Zaslužni naš književnik Jos. Stritar je slavil včeraj svoj 70. rojstni dan.

Knjižnica Narodne prosvete. — Zadnjič smo poročali, da se preloži dosedanja ura ob sobotah na četrtek; danes popravljamo to poročilo v toliko, da ostanejo ure ob sobotah od 6.—7. tudi v bodoče. Poleg tega pa bo knjižnica odprta tudi ob četrtekih od 8.—9. ure zvečer, tako da si v bodoče lahko izposojujejo knjige tudi tisti, katerim so ure od 6.—7. prezgodaj.

—Knjižnični odsek.

C. kr. kmetijsko društvo je tako predrzno, da pošilja terjavnice za zaostalo udnino kar za dve leti tudi onim članom, katere so l. 1904. nesramno vrgli skozi vrata. — Pajer in Hugues zdaj poznata razne paragrafe v pravilih, pred 2 leti jih nista poznala. — Naj nikdo ne plača! Pa naj Pajer to ži, ako se mu zljubi!

Na posestne pole morajo čakati pri tukajšnji davkariji ljudje včasih kar po cele tedne. Pride kmet po posestno polo, pa ga kak mlad uradnik nazene, naj pride drugi dan, ko zopet pride, pa ga še enkrat pošlje proč, in tako se ta reč po nepotrebi zavlačuje po cele tedne. Prav je pač, da ljudje sami prav energično zahtevajo, da se jim ustreže takoj, ne pa da bo hodil zaman v Gorico po dvakrat, trikrat. In če se jim takoj ne ugoti, naj naznanjajo to v javnosti, potem že izbijemo iz davčnega urada šikaniranje kmeta!

Tatvina. — V noči od 2. na 3. t. m. so udrli nezna. tatovi v prvo nadstropje vile Liebenwald, last gosp. grofa Cristallnigga. Lestev za to so dobili v gozdarski hiši v Panovcu. Razmetali so vse ter pobrali vrednosti za 600 K: prstane, razne zlate malenkosti, angleško lovsko suktnjo itd. Kako so sploh mogli udreti v vilo, je skoro neverjetno, ker je bil zraven pes in čuvaj. Tatov je moralo biti več, ker so odnesli tudi blagajno, staro 300 let, težko 65 kg, nesli so jo na travnik ter se trudili ž njo, meneč, da je v njej veliko denarja. Našli pa so le stara pisma. O tatovih ni doslej še nikakega sledu.

Štefca Kodermac, slavni šempaski kaplan, je agitiral 4. t. m. z agentom po hišah za podpise proti razdružljivosti zakona. Kjer je bila žena sama doma, je morala podpisati za celo družino. Tudi v napredne hiše si je upal ter prisilil neke ženo, da je podpisala tudi za moža. Eden tak se je pritožil pri nas ter zahteval tudi od Štefca, da ga zbrise. — Poročevalec pravi, da to, kar uganjajo sedaj, je nekak farovski pust! — Slično delajo tudi drugodi. Najboljše: zapoditi iz hiše vse take nabirateljce podpisov, ker vse klerikalno početje z zakonom je le nesramno sleparjenje!

Vojaški nabor. — Dne 3. t. m. je pričel vojaški nabor v Gradišču ob Soči. Iz občin: Gradišče, Romans, Versa in Vileše je prišlo 127 mladeničev, potrdili so jih 83. V ponedeljek so bili na naboru iz Fare, Marjana, Zagraja, Zdravščine in Šmartna.

Listnica. — G. dop. B. Obrnite se na list, ki je pomotno poročal o veselici, o kateri govorite. —

Razgled po svetu.

Poslanska zbornica. — Včeraj je predložil finančni minister zakon, s katerim se pooblašča vlada plačevati prispevke za skupne zadeve, dasi jih Ogrska ne plačuje. Potem je začela razprava o dogodkih v Ladskie, kjer je bilo ubitih več ljudi povodom nekega shoda. Na dnevnem redu je potem zakon o ureditvi plač avskultantom, potem začne debata o volilni reformi. Za volilno reformo je oglašanih 206 govornikov.

Na Ogrskem. — Kraljevi komisar Rudnay je, kakor javljajo iz Budimpešte, v nedeljo vsprejel vse višje uradnike prestolnice. Uradnike je predstavil podžupan, ki jih je pripočil blagohotnosti kraljevega komisarja, Rudnay je izjavil, da bo v mejah zakona ščitil avtonomijo prestolnice. Njegov cilj da je napredek in razvoj Budimpešte. Pozval je uradnike, naj mu gredo na roko v tem pogledu.

Kraljevi komisar Bela pl. Rudnay je ukazal, da se ima dobrovoljno uplačane davke tekem 48 ur oddati državni blagajni. Magistrat je v svoji izredni seji sklenil, da se tej odredbi pokori in davke v znesku 1,300.000 K, ki so bili od 9. februarja naprej dobrovoljno uplačani, tekem določenega roka izroči ter se tudi pokori vsem bodočim odredbam kraljevega komisarja.

Nesreča na železnici. — Ko je odšel v ponedeljek dop. vlak iz Herpelj proti Trstu, je stopil sprevodnik Jos. Polc na mokro stopnjico vagona ter padel na železnični tir in tam obležal. Ko je prišel vlak v Trst, so zapazili, da ni Polca. Polc je težko ranjen, prepeljali so ga v tržaško ooljnišnico.

Poročnik Schmidt obsojen na smrt. — Iz Očakova poročajo: 3. t. m. je bila izrečena obsodba v kazenski razpravi proti poročniku Schmidtu in soobtožencem zastra punta mornarice v Črnem morju. Poročnik Schmidt je bil obsojen na smrt na vešala. Ko mu je bila prečitana obsodba, je vskliknil: „Prosim milosti, da me ustrelite!“ Eden podčastnikov in dva mornarja sta bila obsojena na smrt, da bosta ustreljena, dva dijeka sta bila obsojena na prisilna dela do smrti; 10 obtožencev je bilo oproščenih. — Posadka križarja „Prut“ se je spuntala in zahteva, da se poročnika Schmidta ne usmrti.

Dvojni samomor v Trstu. — V gozdiču pri lovcu (Rivoltella) v Trstu so našli v ponedeljek dva mlada človeka zastrupljena. Imenujeta se Emilij Mander, trgovski pomočnik, 25 let star, in Marija Rustija, stara 21 let. Pila sta solitrovo kislino. Pribitela sta dva zdravnik, ki sta jima izprala želodec ter ju potem dala prepeljati v bolnišnico. Marija Rustija je umrla v bolnišnici, on tudi. Uzrok: nesrečna ljubezen.

Znižana poštnina za pisma. — Francoska zbornica in senat sta sklenila znižati od 16. aprila t. l. dalje poštnino za pisma od 15 na 10 cent.

Podržavljenje severne železnice. — Upravni svet severne železnice je odobril soglasno pogodbo o podržavljenju; ta pogodba se predloži glavni skupščini dne 31. t. m.

Villefort in Franc se pripeljeta v predmestje Saint-Honoré. Kraljev prokurator ne vstopi niti k svoji ženi, niti k svoji hčerki, ampak vzame Franca s seboj v svoj kabinet in ga prosi, naj sede.

„Gospod d'Epinau,“ mu pravi, „trenotek, v katerem vam povem to, kar vam imam povedati, se vam zdi morebiti neprimeren, toda ni, kajti zadnja volja človeka, ki je umrl, nam mora biti sveta; in ko je ležala gospa de Saint-Meran na smrtni postelji, je bila njena zadnja želja, naj se več ne odlašajo z vašo in Valentinino poroko. Zadeve umrie so, kakor veste, popolnoma vrejene, njena oporoka zapušta vse premoženje moji hčerki, in v aktih lahko sami pogledate odstavek, ki se tiče vaše ženitve. Notar, to je gospod Deschamps, stanuje na trgu Beauvau, predmestje Saint-Honoré.

„Gospod,“ odvrne d'Epinau, „to za gospico Valentino, ki žaluje, morebiti ni trenotek, da bi mislila na možitev; res, mislil bi...“

„Valentina,“ ga prekine gospod Villefort, „gotovo ničesar ne želi bolj kakor to, da ugotovi poslednji želji svoje ljubljene babice, in zagotavljam vas, da nama ona ne bode delala nobenih težav.“

„V tem slučaju, gospod,“ odvrne Franc, „stvari ne ovira nič, kajti jaz izpolnim dano besedo ne samo z veseljem, ampak srečen, da mi je to mogoče.“

„Torej,“ pravi Villefort, „ni sploh nobene ovire več. Pred tremi dnevi bi se bila morala pogodba podpisati, in vse je bilo pripravljeno, torej jo lahko podpisemo danes.“

„Toda žalost?“ pravi Franc obotavljaje.

„Bodite brez skrbi, gospod,“ odvrne Villefort, „v moji hiši se dostojnost ne znanemarja, Moja hčerka se lahko umakne na svoje posestvo Saint-Meran; v osmih dneh, če vam je prav, se tam lahko sklene čisto na tihem civilni zakon. Želja gospe de Saint-Meran je bila, naj se poroči njena unukinja na tem posestvu. Vi se potem lahko vrnete v Paris, dočim preživite vašo mlado ženo čas žalovanja s svojo mačeho na svojem posestvu.“

„Kakor želite, gospod,“ odvrne Franc.

„Torej,“ pravi gospod Villefort, „bodite tako dobri in počakajte pol ure. Ta čas pride Valentina v salon. Jaz pošljem po gospoda Deschamps, in potem pogodbo prečtamo in podpisemo; in še ta večer spremi gospa Villefort Valentino na njeno posestvo, kamor greva čez osem dni midva za njima.“

„Gospod,“ pravi Franc, „le nekaj vas še prosim.“

„Kaj?“

„Želel bi, da bi bila Albert de Morcerf in Raoul de Chateau-Renaud prisotna, ko podpisemo; znano vam je, da sta to moji priči.“

„V pol ure sta lahko tukaj. Ali greste sami po svoja prijatelja ali naj jaz pošljem k njima?“

„Sam grem po nje.“

„Torej vas pričakujem v pol ure, baron, in v pol ure bode Valentina pripravljena.“

Franc odide.

Komaj se zapro za mladim možem vrata na cesto, ko da Villefort povedati svoji hčeri, naj pride čez pol ure v salon, ker pridejo tedaj notar, gospod d'Epinau in njegovi priči.

Ta nepričakovana vest provzroči v hiši veliko zmešnjava. Gospa Villefort tega nikakor noče verjeti in Valentina skoro omedli. Poysodi se zastoj ozira po pomoči.

Baš ko hoče iti iskat tolažbe h gospodu Noirtierju, jo sreča na stopnicah njen oče, jo prime za roko in odvede v salon.

V prednji sobi sreča Valentina Barroisa in se ozro v starega slugo z obupnim pogledom.

Trenotek za Valentino vstopi v salon gospa Villefort z malim Edvardom. Videlo se je, da mlada žena deli z rodbino žalost, ki jo je zadel. Bila je blede in zdela se je silno utrujena.

Sede, vzame v naročje Edvarda in zdajpazdaj pritisne tega otroka, jedino srečo svojega življenja, k sebi (koro krčevito.

Kmalu se zasliši z dvorišča drdranje dveh voz.

Čez nekaj trenutkov stopi v salon Franc s svojima prijateljema in z notarjem; tako so bili zdaj zbrani vsi, ki so imeli biti pričujoči, ko se podpisše pogodba.

Valentina je bila tako blede, da ji je bilo na sencih in na čelu jasno razločevati njene modre žile.

Tudi Francu se je poznalo, da je močno razburjen.

Château-Renaud in Albert se začudeno spogledata: ceremonija, ki se je pravkar končala, ni bila nič bolj žalostna kakor ta, ki se je imela pričeti.

Gospa Villefort je sedela za zametnim zastorom, in ker se je sklanjala ves čas nad svojega sina, je bilo na njenem obrazu nemogoče čitati, kaj se vrši v njeni notranjosti.

Gospod Villefort je bil neobčutljiv kakor vedno.

Ko vredi notar na mizi svoje papirje, se vsede udobno v svojo naslonjač, in ko si naravna svoje očali, se obrne k Francu.

„Vi ste gospod Franc de Quesnel baron d'Epinau?“ vpraša, dasi mu je to znano.

„Da, gospod,“ odvrne Franc.

Notar se pokloni.

„Povedati vam moram torej, gospod,“ pravi, „in to od strani gospoda Villeforta, da je zakon, v katerega nameravate stopiti vi z gospico Valentino Villefortovo, napotil gospoda Noirtierja, da je gospod Noirtier izpremenil načrt, ki ga je imel glede svojega premoženja, ter odtegnil svoji unukinji ves svoj, dotlej namenjeni ji imetek. Toda dodajmo hitro,“ nadaljuje notar, „da je imel testator pravico razpolagati le z jednim delom svojega premoženja, dočim je razpolagal z vsem, in imamo torej mi pravico, da proglasimo njegovo oporoko neveljavnim.“

„Da,“ pravi Villefort, „samo toliko vas prosim, da ostane oporoka do moje smrti nedotaknena, ker mi moj stan ne dovoljuje dejanja, ki provzročijo tolike hrupa kakor razveljavljanje oporoke.“

(Dalje pride.)

Poštni voz oropani. — Med Kaparando in Nedrekalksom v Švedski so roparji ubili poštnega sprevednika ter oropali voz; pobrali so 70.000 K.

Dva milijona za francosko cerkev? — Rimski listi poročajo, da je neka oseba stavila papežu na razpolago za francoske cerkve dva milijona frankov. Sodi se, da se za to osebo skriva bivša francoska cesarica Evgenija?

Nagovor carjev. — Car Nikolaj je vsprejel 3. t. m. odposlanstvo avtokrat. - monarhične stranke iz Ivanova Vomeseneka. Odposlanstvo je carju izrazilo čustva prebivalcev in železniških delavcev omenjenega mesta. Car je potem imel na odposlanstvo nastopni nagovor: „Poznam in cenim vaša čustva za katera izrekam vam in vsej avtokratični stranki svojo prisrčno zahvalo. Recite onim, ki so vas k meni poslali, da se reforme, naznanjene v manifestu od 30. oktobra 1905, čim prej izvrše in da ostanejo tudi nespremenjene pravice, ki sem jih podelil vsemu narodu. Moja avtokratična oblast pa ostane taka, kakor je bila vedno.“

Vrtinec v Tihem Oceanu. — Na Družbinskih otokih je razsajal vrtinec, ki je provzročil ogromne škode. Primorsko mesto Papeete je bilo poplavljenno, vsled česar se je zrušilo 75 hiš.

O „siromašnosti“ cerkve v Avstriji pričajo sledeče številke: Premožanje nekaterih škofij iznaša: v Olomucu 14.241.938 kron, Praga 11.508.516, Dunaj 6.946.944, Solnograd 6.442.560, Vratislava (avstr. delež) 6.418.038, Ljubljana 2.123.520, Przemysl 1.951.640, Gradec 1.560.544, Lvov 1.544.908, Kraljev gradec 1.514.530, Brno 1.504.172, Briksen 1.431.810 kron, Celovec 1.398.400, Trient 1.018.330. — Dohodkov na leto imajo škofije Olomuc 571.068 K, Praga 501.868, Dunaj 308.506, Solnograd 253.270, Vratislava 213.270, Ljubljana 82.114, Przemysl 80.900, Gradec 74.320, Lvov 136.124, Kraljev gradec 60.340, Brno 69.540, Briksen 58.632, Celovec 65.644, Trident 74.044 K. — Uboji škofje!

Najbogatejši mož na Ruskem je umrl te dni v Petrogradu. Ta je bil grof Anatol Orlov-Davidov. V 9 gubernijah je imel velikanska posestva; v Petrogradu in Moskvi pa nad 100 velikih hiš.

Slovenski abstinenčni krožek se snuje na Dunaju. Prvi sestanek bo v soboto 10 t. m.

Angleški kralj v Dubrovniku. — Dalmatinsko namestništvo je dobilo dne 2. t. m. obvestilo, da pride angleški kralj Edvard v Dubrovnik dne 27. t. m. ter da ostane tam do 1. aprila t. l.

Maksim Gorki, sloveči ruski pisatelj, se nahaja v Berlinu, kjer je napovedal več predavanj.

Prestrašeno prebivalstvo v Kalabriji. — V Kalabriji je prebivalstvo na potresa dalje prestrašeno v največji meri ter pristopno vsakemu še tako bedastemu govoričenju. Od vasi do vasi je šel v preteklem mesecu glas, da bo v noči na 24. febr. nastal nov velik potres, in luna pade z neba. Ljudje so se zbirali skupaj ter v strahu pričakovali poslednjo uro. Zgodilo se seveda ni nič, noč je bila lepa, in v jutro je začelo sijati solnce po dolgem času, ko je bilo nebo zastrto z oblaki.

Pop Gapon — defraudant. — O popu Gaponu se je v ruski ustaji veliko govorilo. Ta fanatik je vodil 21. jan. lani delavce pred carski dvor. Predsednik zveze ruskih tovarniških delavcev pa naznanja s v listu „Rus“, da je pop Gapon dobil iz fonda za revolucijske svrhe svoto 30.000 rubljev; porabil je od te svote v določen namen le 7000 rubljev, druge pa utaknil v svoj žep!

Izseljevanje. Naše razmere v Avstriji osvetluje najbolj žalostna resnica, ker zapuša vedno več ljudi svojo domovino in išče opotoče sreče v daljni tujini. Izseljevanje je bilo vedno gotovo znamenje, pa peša država in ljudstvo blagostanje v njej. Naselilo se je l. 1904/05 iz Evrope v Zedinjene države 1.026.499 oseb, izmed katerih je bilo 275.693 avstro-ogerskih državljanov, za 98.000 več, kakor l. 1903/04, več kot četrtina vseh naseljencev v Zedinjenih državah. Nenavadno hitro in kar skokoma je narastlo število avstrijskih izseljencev v Zedinjenih državah. Leta 1861. so našli samo 13 avstrijskih izseljencev, l. 1875 že 7558, l. 1885 pa 27.209 in leta 1895 je iskalo sreče v Zedinjenih državah 33.041 oseb iz naše države! Nezdrave politične in socialne razmere v naši državi so stisnile popolno palico v roko l. 1901: 113.890; l. 1902: 171.989; l. 1903: 206.011; l. 1904: 177.150 in leta 1905: 275.693 oseb. A število avstro-ogerskih izseljencev je še večje, ker ne vemo, koliko izseljencev je iskalo opotoče sreče v Južni Ameriki, Kanadi, v Nemčiji in v Egiptu.

Vseučilišče za ženske na Japonskem. — V Tokiju je vseučilišče, katero smejo pohajati samo ženske. Svrha mu je pred vsem pripraviti japonsko dekle do tega, da more delati za napredok domovine. Doba učenja traja 3 leta. Leta 1901. je bilo upisanih 800 slušateljic. Učenke ob sprejemu ne smejo imeti več nego 17 let. Vseučilišče se vzdržuje s privatnimi subskripcijami, vlada da 9000 yenov na leto.

Gospodarstvo.

Nekaj o novih trgovinskih pogodbah.

(I. Rollett.)

V kratkem se aktivirata za Avstro-Ogrsko najvažnejši trgovinski pogodbi, to je pogodba z Nemčijo in z Italijo. Ne morem tu posebej pretresavati vseh onih zanimivih točk, katerih je dosti v obeh pogodbah, marveč se hočem omejiti le na ono, kar spada v stroko lesne trgovine.

Z obema pogodbama more biti zadovoljno poljedelstvo v Avstro-Ogrski, kajti obe pogodbi sta prikrojeni tako, da varujeta kar mogoče zemeljske produkte; da pri tem vsi kmetovalci ne bodo zadovoljni, je pač umevno, kajti kje je tisti, ki bi mogel zadovoljiti vse; zlasti pa kmetovalce v Avstro-Ogrski!

Povdarjati se mora, da so se trudili vsi pogajatelji od strani Avstroogrške kakor tudi od strani Italije in Nemčije kar največ, da bi prišli do dobrega zaključka. Zlasti zasluži od strani vseh avstroogrških trgovcev sedanji italijanski finančni minister Luzzatti vse priznanje, v kolikor predstavlja vsa italijanska trgovinska pogodba jako rabljivo in dobro pogodbeno sredstvo.

Vinska klavzula se je opustila ter se je računalo v polni meri z avstroogrskimi vinorejci, ker se je vinska carina za italijanska vina od K 7.62 zvišala na 60 K. Želeti bi bi bilo, da bi tudi vinorejci res kaj imeli od tega; ali bojim se, da se jim bo godilo tako, kakor se godi pač vsakemu varovancu. Od samega varstva ne pride do užika varstva. Že sedaj se kaže povsodi tako intenzivna trgovina, da če dajo te trte vse dohodke, kar se utegne zgoditi v dveh ali treh letih, bomo imeli tako vinsko produkcijo, da preseže italijanski vinski uvoz.

Manj bodo zadovoljni konjerejci, ker bo treba plačati odslej na konje od 25 do 40 lir carine, kar utegne znašati pri našem izvozu konj, na leto okoli 40.000, svoto približno milijon lir. Kdo plača ta milijon, to je še vprašanje. Ali ga plača avstroogrski eksporter konj ali italijanski importér? O tem odloči bodočnost.

Agumi so prosti carine, za mandeljne se je plačalo 12 K, sedaj so prosti, za kostanje prej 4³/₄ K, sedaj prosti, za fige 2 K 38 v, sedaj le 2 K. Vse take določbe morejo le pospešiti trženje z agrumi itd., kar bo uplivalo le vspešno na primorsko izdelovanje za bojev.

Kar pa mora navdati z zadovoljstvom vsakega avstrijskega lesnega trgovca, je to, da se je posrečilo avstroogrskim pogajateljem doseči polno carinsko prostost za les in žagane izdelke; kajti italijanski pogajatelji so iskali za vino prav energično pri avstrijskem lesu kompenzacije. Tu pa se je pripetil redki slučaj, da ni bil žrtvovan varstvu zemeljskega producenta industrijalec; kajti zvišano carino na vino plača zopet kmetovalec, „črni Peter“ je v tem slučaju konjerejec. Želeti je, da se posreči temu carino zvaliti na italijanskega konsumenta, kar se lahko posreči pri drugih konjih, kako pa se posreči to pri cenejših malih hrvatskih konjih, je težko povedati naprej.

Lesna industrija ima torej popoln povod, da je zadovoljna z avstroogrskimi pogajatelji; storili so, kar jim je bilo mogoče storiti, in z velikim znanjem se je to pot branilo avstroogrsko industrijo v Italiji. Kaj pa pomeni to posebno pri lesni industriji, naj označijo nekatere številke.

Italija je uvozila iz Avstro-Ogrske na lesu in lesnih izdelkih

leta 1903. 6,970.140 mc,

„ 1905. 7,780.962 mc.

Uvoz se je torej zvišal v tej dobi za okroglo 8100 vag. to je okoli 12%. Tako razvije lesne trgovine z Italijo gotovo ne more nastati pod vlado carinskih mej. Če torej moramo biti zadovoljni z italijansko carinsko pogodbo, moramo vendar, čeprav nam je hvaliti po jedni strani, grajati po drugi. Carinska pogodba z Nemčijo pa ne more zadovoljiti avstrijskega industrijalca z žagami.

Priznavam rad, da so bila pogajanja z Nemčijo mnogo težja in bolj komplicirana nego z Italijo, ali vsejedno ni bilo potreba slabe situacije, v kateri se nahajajo avstrijski lastniki žag pod staro pogodbo, še poslabšati; delala se je nova pogodba, v kateri se izroča avstrijskega žagarja popolnoma nemškemu žagarju, in sicer brez varstva.

Pri teh pogajanjih mi je nerazumljiv mir in popoln molk industrijalcev z žagami. V ni ednem časniku, v nijednem strokovnem listu, v nobeni skupščini interesentov nisem čul niti jednega glasu proti nemški lesni pogodbi. Jedino je naredil g. Winterberg, veliki industrijalec, na 21. gozdarskem kongresu meseca marca 1905. na Dunaju. Ta gospod je svaril na prav lep način pred posledicami nove nemške pogodbe glede lesne trgovine, se je zavzel živo za industrijo z žagami, je povdarjal težkoče proti veliki obremenitvi te industrije zlasti vsled zavarovanja proti nezgodam, itd. Ali ta glas se je čul na gozdarskem kongresu, večji del na kongresu navzočih gospodov pa je imel povod, biti zadovoljen z novimi nemškimi stipulacijami glede lesne carine; bili so ponajveč lastniki gojzdov in drugi interesenti. (Pride še.)

Posnemanja vredno. — Občina Boh. Bistrica na Gorenjskem je določila za tekoče leto 200 K za premovanje govedi v svoji občini. Sedaj so na Gorenjskem že tri občine, ki skrbijo na tak način za prospek govedoreje.

Izvozni trg v Gorici. — Na izvozni trg v Gorici je došlo tekom lanskega leta: marelic kvintalov 384, cimbarjev 5500, črešenj 17.471, kostanja 6300, fig 433, jagod 27, jabolk 1157, brusik 1430, breskev 1447, sliv 309, češp 614, grozdja 2789, ribezlja 122, kosmatega grozdiča 142, špargeljnov 1521, graha 5533, pomidorja 1240, krompirja 60.191, fižola 3787. Vsega vkupaj kvintalov 110.444 za vrednost 2,148.112 K.

Leta 1904. je došlo na izvozni trg v Gorici 143.690 kvintalov, in za to se je skupilo 2.779.587 K. Torej je bilo lani manj kvintalov 33.246 in manj skupička 631.475 K.

Avstrijski izvoz v Bulgarijo. — Izvoz iz Avstrije v Bulgarijo se množil od leta do leta. Leta 1900. je znašal 12.64 mil. frankov, leta 1904. pa 38.37 mil. Bulgarski izvoz v Avstrijo je poskočil od l. 1900. na 14.09 mil.

Živnostenska banka. — V seji upravnega sveta Živnostenske banke dne 1. marcija so predložili in odobrili bilanco za l. 1905. Ta izkazuje odšteti režijne troške, davke i. dr. K 1,654.065-11 čistega dobička. Pravilna dotacija rezervnega fonda naša K 90.614-36. Upravni svet je sklenil, da predlaga na občnem zboru dne 18. marcija, da se od čistega dobička izplača 6 odstotna dividenda t. j. K 12— za delnico, kakor v prejšnjem letu.

Književnost.

Naši kulturni delavci v zrcalu Prešernovih poezij. — Spisal ar. K. Ozvald. Tisk. in zal. „Narodna tiskarna“ v Gorici.

Odprto pismo*)

gospodu Andreju Vrtovcu, upokojenemu učitelju

Tolminu.

Vaša ponovna na gospoda c. kr. okraj. šol. nadzornika Andreja Lasiča naslovljena odprta pisma, v katerih ste si izvolili poleg

drugega njegovo uradno delovanje na povsem neumestnem načinu za napadno točko Vašega osebnega sovraštva, nas prisilijo, Vas tem potem naprositi, da prihodnje opustite takim potom in načinom zastopati koristi učiteljstva.

Učiteljstvo tolminskega političnega okraja pozna zadostno lastnosti srca in značaja gospoda šol. nadzornika, zna tudi ceniti njegovo delovanje in mu izkazuje največje zaupanje in v največji meri zaslužno spoštovanje.

Radi tega smatra učiteljstvo tega političnega okraja kot častno dolžnost, da tem potom protestuje proti vednim iz osebnosti in malenkostnih vzrokov izvirajočim napadom ter Vas uljudno prosi, da blagovolite opustiti osebnosti ter nas, ne oziraje se na iste podpirati solidarno z gosp. c. kr. nadzornikom.

Gabrijela Vidmar	Fran Miklavčič
Josipina Merhar	Fran Bogataj
Justina Silič	Anton Miklavčič
Ana Mlekuž	Josip Kalan
Pavla Himelak	Iv. Ivančič
Štef. Komavli	Anton Gruntar
Bojana Boltar	Anton Stres ml.
Ferdo Kavs	Anton Stres st.
Izidor Koch	Ivan Trebše
Alb. Dominko	Raj. Fajgelj
Fran Uršič	Štefan Firm
Andrej Trebše	Bogumil Bratina
Miroslav Logar	Janko Grželj
Krist. Bratina	Ivan Hrast.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Solnčniki

v največji izbiri po usaki ceni so ravnokar dospeli.

J. ZORNIK — GORICA
Gosposka ulica 10.

Največja izbira modercev

vedno zadnje novosti idealnih krojev, samo pri

J. ZORNIK — GORICA
Gosposka ulica 10.

Krasni okraski za spomladne in letne obleke so vže začeli dohajati.

J. ZORNIK — GORICA
Gosposka ulica 10.

Zaščitna znamka: „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče mazilo; cena 80 vin., K 1-40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem se je gotovo prejelo originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA
k „zlatem levu“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

Eksport Mizarska zadruga Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom: na parno in vodno silo naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vaccaia 1. Podružnica v Spiljetu. Zastopstvo v Orjentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

Velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: K -64, -72, -80, -88, -96, 112, 120, 136, 144, 160, 180, 200.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, da smeta od 1. avgusta tekočega leta dalje vsled pridobljene koncesije od obrtne oblasti sprejemati vsa naročila

električne luči in gonilnih naprav, kakor tudi vsa popravila spadajoča v to stroko.

Z ozirom na dolgoletno vezbanje pri najboljših tvrdkah te stroke (Schuckert, Siemens & Halke) pričakujeta da, se bode slavno občinstvo ravno tako zapupno obračalo na podpisanca kakor dolej ter zagotavljata solidno in ceno izvršitev vsakega naročila spadajočega v našo stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata razna pojasnila

spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel

Mehanična delavnica.

Vpeljava plina, vode in električne luči.

V Gorici, za vojašnico št. 13.

Hiša na prodaj

z vrtom in gozdom

na Vrhovljah št. 30. V tej hiši je že dolgo let gostilna ter se odda tudi gostilniška koncesija. Voda je v hiši. Hiša je pripravljena za trgovino ter leži na razkrižju cest iz celih Brd, Plave-Kojsko, Kamberško - Marijno Celje itd.

Ponudbe na:

Melinek Fran,

Vrhovlje p. Kojsko.

Štampilje z kavčuka

vseh velikostij in oblik kakor tudi v obliki žepne ure, medaljona, svinčnika, z datumom itd. za zasebnike, društva, urade, banke, samostojne tiskarne iz kavčuka z odnosnimi stroji itd.

Naročila sprejema

„Goriška Tiskarna“,
A. Gabršček.

Uzorcji štampilj so na razpologo.

V najem

se da s 1. aprilom dobro idoč, na novo urejen

MLIN s petimi tečaji na turbino.

Natančnejša pojasnila pri lastniku

Josip Kogovšek v Idriji.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalno jestvin.

V zalogi imam kavo vseh vrst, različne moke iz Johmanovega in Majdičevega mlina, dalje imam različne pijače kakor francoski konjak, pristni Kranjski brinovec, domači tropinovec, izvrsten rum, maršalo, malaga, istrijanski refošk, kavo in žgalice sv. Cirila in Metoda, testenine Žnidarič & Valenčič itd.

Več vrst olja.

Posilja se po pošti najmanj 5 kg.

Josip Kutin

v Gorici. — Semeniška ulica št. 1.

P. n.

Ker nameravam svojo trgovino uravnati večinoma za prodajo izgotovljenih oblek, prodajam krojno blago, ki ga imam v zalogi, do 25% pod tovarniško ceno. Posebno črno blago za novice, zimske suknje za vsakega novica za samih 28 K i. t. d.

Kdor se hoče po ceni dobro obleči ima zdaj ugodno priliko. Jamčim za to, da mu ostane v dobrem spominu tvrdi

M. POVERAJ
v Gorici, na Travniku št. 5.

Zemljevid

poknežene grofije Goriško in Gradiške s Prstom in okolico

narisal E. Bombig

izdala in založila Slovanska knjigarna
A. Gabršček v Gorici.

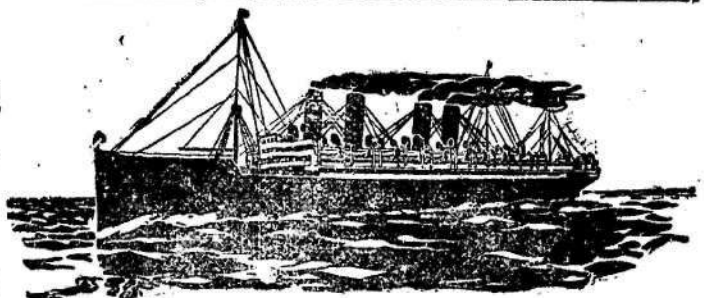
Nategnjen na platnu s palicama zgoraj in spodaj (obseg 90x130 cm)

s poštnino vred K 9.—

Isti zemljevid ukusno opremljen z oglasi narodnih tvrdk, tudi na platnu in s palicama, s poštnino vred K 5.—

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“.

Iz
Bremna
v
New
York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“ in „KAISER WILHELM der GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštna, realna in solidna. Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizono, Utah, Wloming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Salvestos. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

POZORI BERITELI!

Dve hiši v Kobaridu

št. 21. in 62. — s petimi deleži razdeljenih občinskih zemljišč in dvema kosoma večjih njiv in travnikov prodam po jako ugodnih plačilnih pogojih. — Hiša št. 21. je pripravljena za obrtnika, št. 62. pa za kmetovalca.

A. Gabršček

lastnik „Goriške tiskarne“ v Gorici.

Največja zaloga slik

v modernih in antiknih okvirjih, — umetniške vrednosti. — Slike prvih slovanskih slikarjev. — Nabožne slike slovečih slikarjev. — francoske, angleške in ameriške gravure velike umetniške vrednosti v okvirjih po želji odjemnikov.

Razstava slik v I. nadstropju, v prostorih tiskarne.

Knjigarna in trgovina z umetninami

A. Gabršček v Gorici.

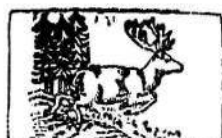
„Narodni kolek“ koleke, poštne znamke in vse poštne vrednostnice prodaja

Knjigarna A. Gabršček.

Redilne snovi, katere vsebuje materino mleko se nahajajo tudi v Kufekejevi moki za otroke, katera lahko služi kot jedina hrana dojenčkov pred vsem posebno radi beljakovine in mineralnih tvarin, katere se nahajajo v tej moki. Ako se primeša to moko kravjemu mleku postane mleko ne samo redilneje ampak tudi lažje prebavljivo ter odstrani neredno stolic, katero provzroča večkrat hrana s kravjim mlekom. S tem da postane mleko lažje prebavljivo se želodečne organe obvaruje pred mnogimi boleznimi.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

Varstvena znamka.

z znamko „JELEN“.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristan, perilo neškodljivo milo naj dobro pazi da to imei vsak komad mila „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussig a. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

Dobiva se povsod!

Zastopnik: Umberto Bozzini — Gorica, Magistratna ulica šte. 4.

V najem

se odda s 1. aprilom prav lepo stanovanje, kuhinja, 3 sobe, teraca v I. nadstropju, veliko senčnato dvorišče z zeleno ulico in vrtoom za samih 20 K mesečno v Dol. Vrtojbi vis-à-vis cerkve.

Lastnik Jakob Maraz, Vrtojba.

Preselitev.

Gostilna

JOSIPA KOMELA

na tekalistu Frana Josipa 70

se preseli

v tekočem mesecu

na trg Korenj št. 13.

Šapirograf

najbolji razmnoževalni aparat za samostojno in najceneje izdelovanje tiskovin vsake vrste: pisma, okrožnice, note, risuje, načrte, programe jedilne liste, vabila itd. itd.

100—150 čistih izvodov se lahko izdela v 15 minutah. Izdeluje tali v črnem kakor tudi v barvotisku.

Cena: Oblika dopisnice cm 10×15 K 10—
» kvart-folio » 22×33 » 30—

Navodilo uporabe na razpolago.

Naročila sprejema:

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček v Gorici.

Posojilnica in hranilnica v Ajdovščini

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

VABILO

na

XII. REDNI OBČNI ZBOR

ki se boode vsrši

v nedeljo dne 25. marca 1906. ob 3. uri popoldne v zadrugnem uradu v Ajdovščini.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo pregledovalca računov.
3. Potrjenje računskega sklepa za l. 1905.
4. Poročilo v letu 1905. izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva in pregledovalcev računov.
6. Posvetovanje gledé zgradbe lastnega doma.
7. Slučajnosti.

Za slučaj da ne pride zadostno število udeležencev se skliče drugo zborovanje na isti dan ob 1/2 4. ure popoldne, katero bude sklepčno ne gledé na število zastopanih deležev.

V Ajdovščini, dne 20. februvarja 1906.

Načelstvo.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico, o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franko v priv. Schwannen-Apoteka, Frankfurt a. M.

Ceniki zahtevano brezplačno.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriško pince, potlice itd.

Odlikovana pekarija in sladčičarna.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu v (lastni hiši.)

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mno gobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

!! NOVOST !!

Radirka „Rapid“

Radira črnilo, tuš in tiskarsko črnilo, ne da bi kvarila papir.

Se dobiva v slovanski knjigarni

A. Gabršček v Gorici.

„Goriško vinarsko društvo“

(vpisana zadruga z omejeno zavezo)

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

z Brd, z Vipavskega in Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje.

Uzorce vin pošilja na zahtevo. Cene zmerne, postrežba točna in realna.

Sedež društva: Gorica, ulica Barzellini 22.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugni register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugnem uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMATIZMU in PROTINU

je liker Godina

izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igea“, Via del Farneto 4.

Cena steklenice K 140. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 7— prosto poštnine.